

มูลนิธิเพื่อการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (มูลนิธิ HITAP)
นโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแส พร้อมแนวทางการคุ้มครองผู้แจ้งจากการถูกตอบโต้
วันที่: 13 มิถุนายน 2567

วัตถุประสงค์

มูลนิธิเพื่อการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (มูลนิธิ HITAP) มุ่งดำเนินงานวิจัยด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใส ตลอดจนยึดมั่นในจริยธรรมสูงสุด ซึ่งสะท้อนผ่านนโยบายที่ส่งเสริมการแจ้งเบาะแสเมื่อพบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวยังคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสไม่ให้ถูกตอบโต้หรือกลั่นแกล้ง และเปิดโอกาสให้มูลนิธิ HITAP สามารถสืบสวนเบาะแสที่ได้รับรายงานมาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

นโยบายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- กำหนดความหมายของคำว่า “การแจ้งเบาะแส” โดยแยกแยะระหว่างการกระทำที่ไม่เหมาะสม ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ กับข้อร้องเรียนส่วนบุคคลที่สามารถดำเนินการผ่านกลไกอื่นที่มี
- ผลักดันการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสตามที่กำหนดไว้ในนโยบายฉบับนี้ และ
- ชี้แจงบทบาทและหน้าที่ของฝ่ายบริหารให้ชัดเจน

คำนิยามและหลักการ

คำนิยาม

1. การแจ้งเบาะแสพฤติกรรมที่น่าสงสัยว่าอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อมูลนิธิ HITAP อย่างมีนัยสำคัญ

นโยบายฉบับนี้นิยาม “ผู้แจ้งเบาะแส” ว่าเป็นบุคคลที่รายงานถึงเหตุอันควรสงสัยว่าอาจสร้างความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความเสี่ยงที่กระทบต่อผลประโยชน์ ชื่อเสียง การดำเนินงาน หรือระบบธรรมาภิบาลของมูลนิธิ HITAP อย่างมีนัยสำคัญ นโยบายนี้ครอบคลุมการแจ้งเบาะแสดังต่อไปนี้

- การฉ้อโกง กล่าวคือ การกระทำที่มีเจตนาหลอกลวงเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์อันมิชอบ เช่น เงิน ทรัพย์สิน หรือบริการผ่านกลไกที่ไม่เหมาะสมหรือขาดจริยธรรม
- การบ่อนทำลายหรือสร้างความเสียหายต่อทรัพยากรหรือระบบขององค์กร
- การกระทำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชน
- การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศหรือการล่วงละเมิดทางเพศ

อย่างไรก็ตาม นโยบายฉบับนี้ไม่ได้ครอบคลุมการแจ้งเบาะแสดังต่อไปนี้ ตัวอย่างกรณีที่อยู่นอกเหนือนโยบายฉบับนี้ ได้แก่

- ข่าวดูหรือข้อมูลที่ไม่มีหลักฐานชัดเจน
- ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายหรือการบริหารจัดการที่ไม่ตรงกัน
- ประเด็นที่ผู้แจ้งเบาะแสมีผลประโยชน์ทับซ้อน
- ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการล่วงละเมิด ความขัดแย้งส่วนบุคคล หรือปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน

ข้อร้องเรียนส่วนบุคคล เช่น การเลือกปฏิบัติ การล่วงละเมิด หรือความขัดแย้งในที่ทำงาน จะอยู่ภายใต้การดำเนินงานของทีมทรัพยากรบุคคล (HR) ซึ่งจะแยกออกจากกระบวนการแจ้งเบาะแสตามนโยบายฉบับนี้

2. การตอบโต้

การตอบโต้หมายถึง การกระทำอันไม่สมควรที่เป็นการโต้ตอบผู้ที่แจ้งเบาะแสดโดยสุจริต ไม่ว่าจะเป็นการข่มขู่ การชักชวนให้ผู้อื่นกระทำ หรือการกระทำโดยตรงหรือโดยอ้อม ซึ่งส่งผลเสียต่อผู้แจ้งเบาะแสด การตอบโต้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ดังนี้

- การแจ้งเหตุอันควรสงสัยซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อผลประโยชน์ ชื่อเสียง การดำเนินงาน หรือการกำกับดูแลของมูลนิธิ HITAP อย่างมีนัยสำคัญ
- การกระทำในเชิงลบ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการแจ้งเบาะแสด ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการข่มขู่ การชักนำ หรือการกระทำจริง
- ความเชื่อมโยงระหว่างการแจ้งเบาะแสดกับการตอบโต้หรือการข่มขู่ที่เกิดขึ้นภายหลัง

ดังนั้น ตัวอย่างของการกระทำที่อาจถือว่าการตอบโต้ต่อผู้แจ้งเบาะแสดจึงได้แก่

- การล่วงละเมิดหรือการคุกคาม
- การเลือกปฏิบัติ
- การประเมินผลการปฏิบัติงานในทางลบโดยปราศจากหลักฐานหรือเหตุผลอันสมควร
- การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาจ้างโดยไม่มีเหตุอันสมควร เช่น การเลิกจ้าง การลดตำแหน่ง การโยกย้ายหน้าที่ หรือการโอนย้ายโดยไม่เป็นธรรม
- การเปลี่ยนแปลงลักษณะของงานหรือความรับผิดชอบโดยไม่มีเหตุผลที่เหมาะสม
- การปฏิเสธหรือการไม่อนุมัติการใช้สิทธิวันลา เช่น วันหยุดพักผ่อนประจำปี หรือวันลาป่วย โดยไม่มีเหตุผลอันชอบธรรม
- การข่มขู่ผู้แจ้งเบาะแสด ครอบครัวของผู้แจ้ง และ/หรือผู้เชี่ยวชาญสันของมูลนิธิ HITAP รวมถึงการข่มขู่จากบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ HITAP

3. การแจ้งเบาะแสดด้วยเจตนาทุจริต

การแจ้งเบาะแสดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยปราศจากหลักฐานหรือข้อสงสัยอันสมควร และมีเจตนาเพื่อทำลายชื่อเสียงหรือบ่อนทำลายความน่าเชื่อถือของบุคคลอื่น ถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนวินัย และจะถูกดำเนินการตามมาตรการทางวินัยขององค์กร อย่างไรก็ตาม หากผู้แจ้งเบาะแสดได้ดำเนินการด้วยความสุจริตใจ โดยอาศัยข้อมูลและดุลยพินิจที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น แม้ผลการสอบสวนในภายหลังจะไม่สามารถยืนยันความผิดได้ ผู้แจ้งเบาะแสดยังคงได้รับความคุ้มครองตามนโยบายฉบับนี้

หลักการ

1. หน้าที่ในการแจ้งเบาะแสด

บุคลากรของมูลนิธิ HITAP มีหน้าที่ในการแจ้งเบาะแสดเกี่ยวกับการกระทำผิดที่พบเห็น หากผู้แจ้งเบาะแสดได้ดำเนินการด้วยความสุจริตใจ บุคคลดังกล่าวจะได้รับความคุ้มครองจากการตอบโต้ในทุกรูปแบบ ตามที่กำหนดไว้ในนโยบายฉบับนี้ มูลนิธิ HITAP มีหน้าที่ในการตรวจสอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการกระทำผิดเพิ่มเติม และจะดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- จัดมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสดจากการถูกตอบโต้

- ดำเนินการแก้ไขอย่างเหมาะสมในกรณีที่เกิดการตอบโต้ต่อผู้แจ้งเบาะแส และ
- ใช้มาตรการทางวินัยที่เหมาะสมต่อผู้กระทำความผิด รวมถึงผู้ที่กล่าวหาผู้อื่นโดยไม่มีมูลความจริง

2. การรักษาความลับ

มูลนิธิ HITAP จะรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ขอรับคำปรึกษาหรือผู้แจ้งเบาะแสอย่างเคร่งครัด และจะไม่เปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งเบาะแสโดยไม่ได้รับความยินยอมอย่างชัดแจ้ง เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นเร่งด่วน อันอาจก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อตัวผู้แจ้งเบาะแสหรือบุคคลอื่น มูลนิธิ HITAP จะไม่เปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งเบาะแสต่อบุคคลที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ถูกร้องเรียน หรือบุคคลภายนอกใด ๆ เว้นแต่ผู้แจ้งเบาะแสจะอนุญาตให้เปิดเผยได้โดยตรง ทั้งนี้ ระหว่างกระบวนการสอบสวน หากข้อมูลที่ได้รับในการร้องเรียนสามารถตรวจสอบและยืนยันข้อมูลได้จากแหล่งข้อมูลอื่นนอกจากผู้แจ้งเบาะแส ก็จะไม่มีการเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งเป็นอันขาด

3. มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

หัวหน้าฝ่าย ผู้ช่วยเลขาธิการ และเลขาธิการมูลนิธิ HITAP ควรดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส และลดความเสี่ยงจากการถูกตอบโต้ทันทีที่ได้รับแจ้งเบาะแส โดยมาตรการดังกล่าวควรจัดทำร่วมกับผู้แจ้งเบาะแส และอาจประกอบด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น

- การมอบหมายหน้าที่ใหม่ชั่วคราว
- การโยกย้ายไปประจำที่สำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นที่ผู้แจ้งเบาะแสมีคุณสมบัติเหมาะสม
- การให้ลาพักเป็นกรณีพิเศษโดยได้รับค่าตอบแทนรายเดือนเต็มจำนวน หรือ
- มาตรการอื่นใดที่เหมาะสมตามแต่กรณี ซึ่งอาจรวมถึงการจัดการด้านความปลอดภัย

การแจ้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำที่ไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ ชื่อเสียง การดำเนินงาน หรือธรรมาภิบาลของมูลนิธิอย่างมีนัยสำคัญ บุคลากรของมูลนิธิ HITAP สามารถแจ้งเรื่องได้ตามขั้นตอนดังนี้

- หากหัวหน้าฝ่ายของตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดังกล่าว ให้แจ้งเบาะแสแก่หัวหน้าฝ่ายโดยตรง
- หากหัวหน้าฝ่ายมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดังกล่าว ให้รายงานต่อผู้ช่วยเลขาธิการหรือเลขาธิการของมูลนิธิ HITAP โดยตรง
- หากผู้ช่วยเลขาธิการหรือเลขาธิการมูลนิธิมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดังกล่าว ให้รายงานต่อประธานของมูลนิธิ HITAP โดยตรง

การรายงานกรณีถูกตอบโต้

เพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการแจ้งเบาะแสการกระทำผิดและป้องกันการตอบโต้ต่อผู้แจ้งเบาะแส มูลนิธิ HITAP จึงได้จัดทำแนวทางเฉพาะในการจัดการกับกรณีที่มีความเสี่ยงสูงต่อการถูกตอบโต้

หากผู้แจ้งเบาะแสเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าตนกำลังถูกตอบโต้ ควรรีบแจ้งหัวหน้าฝ่ายของตนทราบโดยเร็วที่สุด การรายงานดังกล่าวควรมีข้อเท็จจริง พร้อมรายละเอียดที่ชัดเจนและตรวจสอบได้ เพื่อให้สามารถประเมินลักษณะ ขอบเขต และความเร่งด่วนของเรื่องได้อย่างเหมาะสม

สำหรับบุคลากรของมูลนิธิ HITAP ที่ไม่แน่ใจว่าควรรายงานข้อเท็จจริงบางประการหรือไม่ หัวหน้าฝ่ายสามารถให้คำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างเป็นกลาง พร้อมทั้งรักษาความลับแก่ผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ที่อยู่ระหว่างการแจ้งเบาะแส นอกจากนี้ หัวหน้าฝ่ายยังมีหน้าที่รับฟังข้อสงสัยเบื้องต้น ให้คำปรึกษา ส่งต่อเรื่องที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบข้อร้องเรียน และอาจเสนอแนะมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตอบโต้ต่อผู้แจ้งเบาะแสในอนาคต

กระบวนการสอบสวนเมื่อมีการรายงานถึงการตอบโต้

เมื่อได้รับรายงานเกี่ยวกับการตอบโต้ มูลนิธิอาจดำเนินการสอบสวนตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจากลักษณะของเรื่องร้องเรียน ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการสอบสวน มูลนิธิจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีนั้น และมีความเชี่ยวชาญด้านการสอบสวนให้ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสอบสวน (Investigating Manager) ผู้จัดการสอบสวนจะติดต่อผู้แจ้งเบาะแสเพื่อชี้แจงขอบเขตของการสอบสวน พร้อมแจ้งระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้ในการดำเนินการ ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวอาจแตกต่างกันไปตามความซับซ้อนและขอบเขตของข้อกล่าวหา อย่างไรก็ตาม ผู้จัดการสอบสวนจะพยายามเร่งรัดให้การสอบสวนแล้วเสร็จโดยเร็วที่สุด เพื่อลดความตึงเครียดและผลกระทบที่ไม่จำเป็นต่อผู้แจ้งเบาะแส โดยยังคงยึดมั่นในความรอบคอบ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมตลอดกระบวนการ ระหว่างการสอบสวน ผู้แจ้งเบาะแสจะได้รับข้อมูลความคืบหน้าและกรอบระยะเวลาโดยประมาณอย่างสม่ำเสมอ เมื่อกระบวนการสอบสวนเสร็จสิ้น ผู้จัดการสอบสวนจะจัดทำรายงานสรุปผล พร้อมขอค้นพบและข้อสรุป เพื่อดำเนินการต่อไป